

KAUPUNKISUUNNITTELUN SEMINAARI VI

Uuden Oulun tulevaisuudet?

Aika Torstaina 4.10.2012 klo 9.00-16.00
Paikka Tietomaan auditorio, Nahkatehtaankatu 6, Oulu

Osallistujat

Kokoukseen osallistui 163 henkilöä, jotka edustivat mm. uutta Oulua, yhdistyviä kuntia ja kaupunkia, Pohjois-Pohjanmaan liittoa sekä ELY-keskusta. Lisäksi tilaisuuteen osallistui muita eri alojen asiantuntijoita.

Aamupäivä

Puheenjohtaja

Eero Halonen, uuden Oulun elinvoimaisuustoimikunnan puheenjohtaja

Tilaisuuden avaus

kaupunginjohtaja **Matti Pennanen**

Seminaari antaa hyvän tilaisuuden keskustella uuden Oulun tulevaisuudesta. Mitä ja ketä varten tulevaisuus tehdään? Voiko tulevaisuutta ennustaa ja miten siihen voi vaikuttaa? Miten mm. ilmastonmuutos, väestönkasvu, elinkeinomurros, kansainvälistyminen tai vaikkapa EU:n ikärakenne otetaan huomioon? Yleiskaavalla voidaan vaikuttaa isoihin asioihin. Mikä on se paikka, jossa ihmiset haluavat tulevaisuudessa kasvattaa lapsensa?

Eurooppalainen kaupunkikehitys ja skenaariot

professor Dr. **Peter Ache**, professori, Department of Spatial Planning, Nijmegen School of management (Radboud University Nijmegen, The Netherlands)

Tulevaisuuden ilmastonmuutokset ja riskit on otettava vakavasti. Riskeihin voi vaikuttaa pitämällä mielen avoimena – ajatteleamalla laajasti. Myös korkeasta teknologiasta voi etsiä ratkaisuja. Öljyn väheneminen ja loppuminen vaikuttaa tulevaisuuden kaupunkeihin. Vuoden 2030 skenaariossa eurooppalaiset kaupungit tulevat muuttumaan. On alueita, jotka ovat keskellä ja alueita, jotka ovat eristyksissä, jopa asumiskelvottomia. Metropolien, suurten kaupunkialueiden, määrä kasvaa. Kaupungin, lähiöiden ja maaseudun väliset eroavaisuudet korostuvat. Metropolit kuluttavat enemmän kuin tuottavat ja siksi maaseutu on valjastettu laajalti ruoantuotantoon. Maapallon väestö keskittyy yhä enemmän kaupunkeihin ja etenkin Afrikan ja Aasian kaupungeissa väkiluku nousee. Suhteessa maapallon koko väestöön Euroopan väkiluku pienenee. Kaupungit muuttuvat kaupunkialueiksi, joiden monikeskisuus on ongelma. Metropoleja tulee olemaan muuallakin kuin Keski-Euroopassa. Mitä suuren mittakaavan kaupunkilaisuus tarkoittaa? Metropolistuminen on vain yksi tulevaisuuden vaihtoehto. Tarvitsemme myös muita, odottamattomia näkökulmia.

Kommenttipuheenvuoro: "Kaupunkisuunnittelun haasteet: Miten suunnitella tulevaisuutta?"

tekniikan tohtori, **Helka-Liisa Hentilä**, professori, Oulun yliopisto, arkkitehtuurin osasto

Ache valotti isoja edessä olevia muutoksia, joihin pitäisi kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla varautua. Tuleeko maaseudusta bioenergian tuotantoaluetta? Loppuuko öljy? Eurooppalaisen kaupunkikuvan kehitysnäköymässä Oulu on perifeerinen läiskä pohjoisessa – mitä ratkaisuja pitäisi tehdä, jotta pärjäisimme tulevaisuudessa ja kilpailussa? Suunnittelussa aikajänne on pitkä, jopa 50 vuotta, mikä aiheuttaa epäselvyyttä ja epävarmuutta. Suomessa maankäytön suunnittelun väline on hierarkkinen aluesuunnittelujärjestelmä, joka on sisäänpäinkatsova ja rationaaliseen päättelyyn perustuva. Kun ylemmillä suunnittelutasoilla ei osata ottaa kaikkea huomioon, se kustautuu alemmilla tasoilla. Suunnittelujärjestelmän "valuviasta" johtuen tarvitaan rinnakkaisia suunnitelmia ja strategioita, jotka täydentävät virallisia suunnitelmia. Miten Oulussa toimintaympäristö on muuttumassa? Maankäytön suunnittelu on strateginen työväline, ja uuden Oulun yleiskaava on osa strategista suunnittelua. Globaali kaupunkikehitys nostaa raaka-aineiden hintaa ja kysyntää. Ilmaston muutos tekee osasta alueista elämiseen sopimattomia. Tuleeko pohjoisesta tulevaisuudessa hyvä paikka asua, kiihtyykö pohjoinen kaupungistuminen? Onko Oulu arktisen osaamisen keskus jatkossa?

Vapaus visioida, strategioilla kehitys hallintaan - miksi strategioita? (Tampereen kaupunkistrategia)

strategiasuunnittelija, **Matias Ansaharju**, Talous- ja strategiaryhmä, Tampereen kaupunki

Strategia on valintoja: mitä tehdään ja mitä jätetään tekemättä. Strategia ei ole vain suunnitelma vaan vuorovaikutteinen prosessi, joka tähtää muutokseen. Vision pitäisi katsoa sekä lähelle että kauas. Se on tavoitetila, joka on haastava mutta toteutettavissa oleva. Mitä halutaan, mitä on pakko, mihin pystytään? Kuntastrategioilla haetaan ratkaisuja mm. hyvinvointiin, kaupunkiympäristön kehittämiseen, elinvoimaan, kilpailukykyyn ja organisaation toimintakykyyn. Sujuvan elämän suurkaupunkiin voidaan vaikuttaa mm. liikenteen, palveluverkon ja asumisen kautta. Kaupunkisuunnittelulla voidaan vaikuttaa siihen, ovatko uudet yritykset valmiita sitoutumaan kaupunkeihin ja löytyykö innovaatiolle paikkoja. Kaupunkistrategia sisältää visiot ja päämäärät, jotka strateginen yleiskaava esittää kartalla. Tampereen keskustan strategisen osayleiskaavan valmistelu käynnistyi 2011. Strateginen kokonaisuus sitoo erilliset suunnitelmat yhteen ja konkretisoi kaupunkistrategian tavoitteet. Yleiskaava parantaa strategian vaikuttavuutta. Kaupunkistrategiaa ja kaavaa valmistellaan Tampereella samanaikaisesti.

Aamupäivällä keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- Tulevaisuuden kuljetus ja logistiikka suhteessa öljyn käyttöön, onko metropoli ongelma vai ratkaisu? Peter Ache vastasi, että öljyyn perustuvaa liikkumista esim. lentoliikennettä on vaikea ratkaista. Maalla kulkeminen, kuten huippunopeat junat, on varteenotettava vaihtoehto. Metropoli kuluttaa enemmän kuin tuottaa. Teknologian avulla on kuitenkin mahdollista pienentää hiilijalanjälkeä.
- Onko Maankäytön, Asumisen ja Liikenteen aiesopimuksella (MAL) sija Tampereen suunnittelussa? Matias Ansaharju vastasi, että sopimus on tehty ja MAL:en tavoitteet otetaan huomioon.
- Talouden näköymien huomioiminen Tampereen visioissa ja strategiassa, korkea rakentaminen. Matias Ansaharju kertoi strategian olevan yhteistyötä talouden kanssa. Strategioissa pitää nostaa esille tietyt valinnat. Kaupunkistrategiassa ei puhuta yksittäisistä hankkeista.

- Kansalaisten ottaminen mukaan strategiseen suunnitteluun?
Matias Ansaharju vastasi, että kokemuksen mukaan ihmiset eivät välttämättä kiinnostu visioita koskevista kysymyksistä. Prosessia pääsee seuraamaan ja kommentoimaan avoimuuden kautta.
- Urbanisoituminen voi olla tavoitteen sijasta jopa vastustettava asia.
- Tarvitaanko metropoleja, voisiko teknologia pelastaa Euroopan tulevaisuuden ja otetaanko suunnittelussa huomioon, mitä ihmiset haluavat (ihmislähtöisyys)?
Peter Ache vastasi, että teknologialla on potentiaalia, joka on kuitenkin riippuvainen omistajien strategiasta. Teknologialla kuten esim. kännyköillä on myös vaikutus luontoon. Metropoli voi olla pelottava asia, mutta ihmiset tekevät jo nyt valintoja muuttamalla maalta kaupunkiin ja pienistä kaupungeista suuriin kaupunkiin. Isot paikat antavat ihmisille enemmän mahdollisuuksia. Matias Ansaharju lisäsi, että sujuva elämä nousi tavoitteena esille kuntalaiskeskustelussa. Tampereella on pyritty kuntalaislähtöiseen näkökulmaan. *Slowlife* näkyy jo hieman, mutta on haaste saada se mukaan strategiaan.
- Miten eri kaavojen synkronointi toimii Tampereen suunnittelussa?
Matias Ansaharju kertoi, että maakuntakaavaa ollaan tekemässä myös Pirkanmaalla. Tavoitteena on, että Tampereen kantakaupungin yleiskaava saadaan tehtyä yhteisin tavoittein.
- Meneekö Tampereella kaikki raha keskustan kehittämiseen?
Matias Ansaharju totesi, että keskustan painottaminen on edellisessä strategiassa tehty valinta. Tampereen keskusta on merkittävä koko Pirkanmaan kehityksen kannalta. Reuna-alueita ei silti ole unohdettu.
- Tampereen malli, jossa suunnitellaan yhdessä palveluita ja asumista, on hyvä. Oulun asukasbarometrin mukaan ihmiset haluavat suuria puutarhatontteja, omakasvatettua ruokaa jne. Pitäisi ottaa huomioon, mitä kuntalaiset todella haluavat.

Aamupäivän äänestys

Aamupäivän äänestyskysymysten aiheina olivat *asuminen, identiteetti ja uusi Oulu* sekä *uuden Oulun todennäköisin tulevaisuudenkuva*. Kysymykset vastausvaihtoehtoinen ja äänestyksen tulokset ovat luettavissa oheisen linkin kautta:

[Äänestyskysymykset ja tulokset](#)

Iltapäivä

Puheenjohtaja

Taina Pitkänen-Koli, Oulun teknisen lautakunnan puheenjohtaja

Kaupunkisuunnittelu – painia ilmastonmuutoksen kanssa

arkkitehti **Pasi Toiviainen**, toimittaja, Epilog Media

Miten yhdyskuntasuunnittelu kytkeytyy ilmaston muutokseen? Ympäristöherätys tapahtui 1960-luvulla. Tuolloin oli isoja ympäristöongelmia, puhuttiin kasvihuoneilmion voimistumisesta ja ennustettiin jättimäisten kaupunkien (metropolien) syntyä. Mm. ekorakentaja Paolo Soleri kehitti arkkitehtuurin ja ekologian yhteenliittymän, arcologian. Ideana olivat valtavat omavaraiset kaupungit, joiden toteutus ei kuitenkaan onnistunut. 1970-luvulla huomattiin, että maapallon resurssit ovat rajalliset. Öljykriisin myötä etsittiin vaihtoehtoisia energiamuotoja ja tehtiin ensimmäiset kasvihuoneilmionlaskelmat. Myös toisen jääkauden mahdollisuus puhutti. Ekologia vietiin talotasolle. Esimerkkeinä Bengt Warnen Naturhuset ja Bruno Eratin Solbranten, joissa oli käytetty ilmastotietoista suunnittelua. 1980-luvulla otsonikadosta saatiin lopullinen tieteellinen näyttö ja ilmaston muutoksesta tuli tosiasia. Elettiin kulutusjuhlan aikaa, mutta samalla pelättiin ilmastokatastrofia. Ekokylästä tuli trendi. Asumiseen yhdistettiin sosiaalisia aspekteja. Koettiin, että ekokylä-ajattelu, kävellen ja pyöräillen liikkuminen ja vaikuttaminen pienten yksiköiden kautta, on ratkaisu ongelmiin. 1990-luvun päästörajoitusten myötä arviot ilmaston lämpenemisestä laskivat. Ekoajatus kehittyi kylistä kaupunginosiksi. Suomessa Helsingin Viikki on 1700 asukkaalle suunniteltu ekokaupunginosa. Ajatuksena oli talojen avautuminen etelään ja rakennusten väliset vihersormet palstaviljelmiseen. Saksassa Freiburgin 5000 asukkaan Vauban edustaa samaa ajattelua, mutta on toteutunut ilman autoja.

2000-luvulla koettiin toinen ilmastoherätys, johon vaikutti paradigman ja paleoklimatologian muutos. Menneiden ilmastojen tutkimus osoitti ilmaston vaihdelleen voimakkaasti aikojen saatossa. Ennustettiin ihmisen toimesta aiheutuvaa äkillistä ilmastonmuutosta. Syntyi urbaaniuden ja tiivistämisen idea. Nyt 2010-luvulla voidaan todeta, että vähenemisen sijaan päästöt ovat lisääntyneet 50 %. Hadley Centre on tutkinut maapallon lämpenemistä ja arvioinut, että esim. Grönlanti lämpenee keskimäärin 10 astetta vuoteen 2060 mennessä. Suomessa on innostuttu passiivitaloista, joiden tiiveys on niin hyvä, että ne voidaan suunnata mihin ilmansuuntaan tahansa. Tutkimusten mukaan passiivitalojen energiankulutus ei ole kuitenkaan toiminut toivotusti. Ilmastokatastrofia ennakoitujen tulisi miettiä, onko oikein tehdä tekniikkariippuvaisia taloja, joihin myös tornitalot kuuluvat. Energiankulutus pitäisi ottaa huomioon kokonaisuutena. Yksi hyvä ratkaisu voisi olla raideliikenteen välityksellä toisiinsa kytketyt pienet, inhimillisen kokoiset yksiköt puutarhakaupunkityylin.

Uudet innovaatiot avuksi – älykäs uusi Oulu?

tekniikan tohtori **Pekka Tervonen**, eMBA, johtaja, Ympäristö- ja energia-alan innovaatiokeskittymä CEE. Oulun yliopisto

Oulusta löytyy hyviä esimerkkejä innovaatiojohtamisesta. Myös tahtotila on tällä hetkellä hyvä. Projektimaisuudesta haluttaisiin mennä systemaattiseen toimintaan. Tästä Oulun innovaatioallianssi on hyvä esimerkki. Allianssin kohdealoja ovat mm. PrintoCent (maailmalla tunnettu osaamisen yksikkö), CIE, CHT (tulee olemaan merkittävä kasvutekijä Oulussa) ja CEE. Ympäristöteknologia tulee olemaan tapetilla tulevaisuudessa. Oulusta löytyy huippututkimusta ja osajia. Eko-innovaatiosta ja vihreästä taloudesta voi tulla Oulun brändi! Menestymiseksi pitää tehdä valintoja, sillä pienenä toimijana maailmalla ei voi olla hyvä kaikessa. Painopisteinä voivat olla mm. ympäristö, luonnonvarat ja materiaalit. Kaikkien osallistumista ja kehitysehdotuksia tarvitaan. Suuresta määrästä ideoita on helpompi valita ”kultajyvät”, joita viedään eteenpäin. Tervakauppa toi maailman Ouluun ja Nokia vei Oulun maailmalle. Nyt pitäisi keskittyä pieniin ja

keskisuuriin ihmeisiin, yrityksiin. Yritys, tiedeyhteisö ja kaupunkivetoinen markkinointi ovat avainsanoja maailmalle suuntaamisessa tänä päivänä. Arktisuus voidaan nostaa voimavaraksi tai älykkäät sähköverkot, vesijärjestelmät jne. Kaivataan poliittista tahtotilaa. Tiedeyhteisöt ja osaaminen pitää saada mukaan kehityshankkeisiin. Osaaminen ja yhteistyö ovat kaikki kaikessa.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- Minkälaisen neuvon Pasi Toiviainen antaisi Uudelle Oululle alueiden kehittämisestä, onko keskittämisen sijasta hajauttaminen hyvä idea? Mitä ilmastonmuutoksen eteneminen ja roudan sulaminen tarkoittavat? Toiviainen vastasi, että päätöksiä tehdessä pitäisi olla tietoinen ajasta ja maailmasta ja välttää suuria virheitä. Jään häviäminen vaikuttaa planktonien kautta kalakantojen ja siten merilintu- ja merinisäkäsantojen heikkenemiseen. Maapallon heijastavuus vähenee, mikä johtaa lämpenemiseen. Ikiroudan sulaminen vapauttaa hiilidioksidia ja metaanipäästöjä.
- Pitäisikö kunnallistekniikan rinnalle hankkia maalämpö, jotta valinnasta ei tulisi ristiriitaa. Energian säästämismuotojen kehittämisessä pitäisi olla aktiivisesti mukana. Pekka Tervonen kertoi, että älykkäitä sähköverkkoja tehdään ja suunnitellaan jo maailmalla ja mukana pysyminen on talouskehityksen edellytys. Ympäristöenergian osalta tulisi olla edelläkävijä. Oulun yliopisto on taktisesti hyvällä paikalla ja Thule-instituutti on yksi maailman tunnustetuista keskuksista. Arktisissa olosuhteissa tullaan esim. käyttämään terästä. Meillä olisi osaamista ja mahdollisuuksia asian tutkimiseen, kun hyödyntäisimme resursseja. Toiviainen totesi, että kaikki polttamalla tuotettava energia on arveluttavaa, myös puun, sillä sen ongelmana on uusiutumiseen kuluva aika.

Kirkonkylien muuttuva kulttuuriympäristö

arkkitehti, tekniikan tohtori **Kaisa Mäkinieniemi**

Miten ja miksi kirkonkylien kulttuuriympäristö on muuttunut, lähinnä 1900-luvun puolivälin jälkeen (esimerkkeinä Haapavesi ja Tyrnävä)? Kulttuuriympäristön taajamarakenteessa ja tilarakenteissa, tieympäristön, katutilan ja rakennusten ominaispiirteissä sekä elinkeinoissa, kuten maataloudessa, tapahtuneet muutokset ovat selvimmän näkyviä muutoksia. Pohjoispohjalaiset kirkonkylät, kuten Haapavesi, ovat perinteisesti syntyneet jokien varsille, missä viljelysmaat ovat olleet hyvät. 1950- ja 60-lukujen voimakas asuntotarve ja liikenteen lisääntyminen näkyvät Haapaveden kehityksessä taite-kohtana. Vielä 1955 viljelysalueet ovat olleet olennainen osa kulttuuriympäristöä. 1950-luvun jälkipuoliskolla taajarakenne alkoi hajota ydinkeskustasta käsin ja samalla tilallinen hierarkia köyhtyi. 2000-luvulla viljelyn tilalle on tullut asutusta, pellot ovat metsiköityneet ja näkymät kadonneet. Haapaveden kirkonkylän keskus näkyy vuoden 2008 kartassa aukkona (ei tihentymänä), jota leimaavat isot rakennukset ja pysäköintitilat. Samanlaista kehitystä on nähtävissä Tyrnävällä, jossa viljelysalueet on kuitenkin nähty osana kulttuuriympäristöä ja niitä on haluttu säilyttää. Tyrnävällä keskustan uusien rakennusten mittakaava ja ominaispiirteet ovat vanhemmalle kulttuuriympäristölle vieraita. Kulttuuriympäristö muuttuu koko ajan. Se on kerroksellista, kertoo historiasta ja on osa ihmisen identiteettiä. 1960-, 70- ja 80-lukujen kerrokset ovat hallitsevia ja näkyvät selvästi. Nykyään kirkonkylän keskusta-alueilla on usein lähinnä 1960-luvun jälkeisiä liikerakennuksia. Nykytila kertoo nykyajasta ja miten siihen on tultu.

Uuden Oulun kulttuuriympäristöohjelma

suunnittelija, arkkitehti **Riitta Kosonen**, Oulun kaupunki

Uuden Oulun kulttuuriympäristöohjelmaa on tehty tämän vuoden aikana vuorovaikutteisena prosessina. Kulttuuriympäristö sisältää rakennetun ympäristön ja muinaismuistot sekä ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksen välisenä syntyneen ympäristön. Ohjelmassa keskitytään enemmän rakennettuun ympäristöön, ja se on hyvä työkalu yhteisen tahtotilan ja tavoitteiden luomiseksi. Pää tavoitteet ovat paikallisidentiteetin tukeminen, uuden kuntakuvan kehittäminen sekä yhteisen uuden Oulun identiteetin löytäminen. Ohjelma voi olla myös päätöksenteon apuväline, pohja-aineistoa maankäytön suunnittelulle, paikallishistorian opetuksen väline sekä tausta-aineistoa markkinoinnissa ja hankesuunnittelussa. Työtä on tehty vuorovaikutuksessa kuntalaisten, koululaisten ja asiantuntijoiden kanssa. Yleisötilaisuuksissa ovat painottuneet erityisesti vesistöt ja valtakunnallisesti merkittävät kohteet, mutta esiin on nostettu myös ennalta arvaamattomia kohteita.

Kulttuuriympäristöä käsitellään teemoittain. Oulusta löytyy potentiaalia mm. kaupunkiarkeologian hyödyntämiseen. Ruutukaavakeskusta kertoo Oulun kehityksen vaiheista. Omaleimaisia kyliä on syntynyt, ei vain maatalouden kautta, vaan myös teollisuuden tai liikenneyhteyksien vuoksi. Teemoja ovat mm. asuminen ja koulut. Teemojen kautta kaupungin ja sitä ympäröivän sisämaan kulttuuriympäristön synnylle voidaan löytää yhteisiä tekijöitä esim. sahateollisuus ja tervan työstäminen. Uuden Oulun laajuus on vahvuus. Kuinka kulttuuriympäristöä voidaan hyödyntää ja miksi sitä halutaan säilyttää? Kulttuuriympäristöt ovat ympäristöjä, joita nykyaika ei pysty enää synnyttämään.

Tulevaisuuden Kuntalainen

filosofian tohtori **Anssi Paasi**, professori, Oulun yliopisto, maantieteen laitos

Päivän esitelmien ja keskustelujen pohjalta tulevaisuuden kuntalainen on koulutettu, hyvätuloinen, liikkuu levitoimalla, asuu ekotalossa, keksii uuden Nokian ja asuu kirkonkylissä, jotka on tylsiksi pilattu.

Alueet ovat muutoksessa. Niistä puhutaan ja niitä halutaan muokata. Ihmisillä on pelko tulevaisuudesta. Katoaako asukkaiden alueellinen identiteetti kuntien katoamisen myötä? Tutkimukset kertovat, että kunta on suomalaisten tärkein samaistumisyksikkö, sillä se on mm. lähin elinympäristö. Alueista käydään keskustelua, koska nykyaikaan kuuluvat muutokset ja kriisit. Valta on jaettu alueille ja alue on tullut keskipisteeksi. Keskipisteen keskuksen ympärillä ovat takamaat. Alueet ovat prosesseja, joilla on alku ja loppu. Ne hajautuvat ja sulautuvat jatkuvasti, kehittyvät koko ajan. Ihmisten ja alueiden tarinat kohtaavat eri tavoin. Esimerkiksi Karjala on vanhoille tärkeä, nuorille ei.

Oulu on toiminnallisesti ja liikenteellisesti hajanainen. Tarvittaisiin selkeämpi keskus. Työttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat ongelmia. Yhdistymisen arvoissa korostetaan vastuullisuutta. Tavoitteena on kuntalaisten alueellinen osallistuminen. Potentiaalisia ongelmia voivat olla esim. uudet rajat (yhdistytäänkö uuden nimen ja symbolin alle), kaupunki - maaseutu -intressit ja palveluiden kohtalo.

Uuden Oulun yleiskaavan tavoitteet

kaavoitusarkkitehti **Mika Uolamo**, Oulun kaupunki

Uuden Oulun yleiskaavan tavoitteena ovat hyvinvoivat ihmiset ja sujuvampi arki. Yhdyskuntarakenteen tiiveys ja eheys sopivassa suhteessa tukevat elinvoimaisuutta. Tavoitteena on luoda edellytykset asumisvaihtoehtojen kirjolle. Vesistö ja joukkoliikenne kannattaa hyödyntää ja eri ikäryhmiä halutaan kaikille alueille. Monipuolisuus ja maaseutu ovat elinvoimaa. Nykyisiä vahvoja toimialoja halutaan vahvistaa, mutta samalla halutaan tukea uusien kehittymistä. Oulu on laajan alueen logistinen keskus. Joukkoliikennettä tulisi parantaa ja kävelyä ja pyöräilyä lisätä. Lisäisikö kaupunkiraideliikenne arjen sujuvuutta? Ympäristöä tehdään kaikkien kulkumuotojen näkökulmasta. Päivittäiset palvelut tulisi olla mahdollisimman hyvin saavutettavissa ja nykyiset palvelut halutaan säilyttää täydennysrakentamalla. Luonnonvaroja pitäisi käyttää kestävästi ja

vähemmän. Kaupunkiympäristöä voisi kohentaa esim. luomalla urbaania katutilaa joukkoliikenteen runkoreiteille ja suosimalla korkeaa laatua erityisesti keskustoissa, jotka ovat kohtaamispaikkoja ihmisille. Virkistyksen ja matkailun osalta tulisi kehittää kokonaisuuksia, korostaa ominaislaatuja ja kehittää uusia matkailun vetonauloja. Uuden Oulun yleiskaavan visiona on mm. meren ja kolmen joen kaupunki, Pohjois-Suomen keskus, kansainvälinen osaamisen ja yhteistoiminnan kaupunki, joka on viihtyisä ja edullinen asuinpaikka.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

- Mitä on hajautumisen pysäyttäminen, keskitytäänkö Oulun kaupungin ydinalueelle vai kehitetäänkö myös kuntakeskustoja ja mitä toimintojen sekoittuminen tarkoittaa? Mika Uolamo vastasi, että monipuolisuus on uuden Oulun vahvuus ja kaikenlaista asumista tarvitaan ja keskustoja tulee kehittää. Pasi Toiviainen totesi, että tiiveyttä ja eheyttä on korostettu ajansaatossa elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi, mutta tuloksia ei ole saatu. Pitäisi olla urbaania elämistä ja maaseutuelämistä.

Monipuolisuus on elinvoimaa. Bensiinille pitäisi olla tuntuva hinta, jotta jotain tapahtuu. Mika Uolamo kertoi olevansa samaa mieltä. Juuri monipuolisuus on asian ydin ja tarkoitus. Yleiskaavan tavoite on kestävä eläminen. Oulun nykyinen rakenne on liian väljä, jotta joukkoliikenne ja lähipalvelut toimisivat ja säilyisivät. Siksi tarvitaan tiivistämistä näiden läheisyydessä. Mutta väljiäkin alueita tarvitaan. Taina Pitkänen-Koli lisäsi, että palveluverkkoselvityksessä katsotaan sekoittumisaluetta. Elämä uudessa Oulussa osoittaa, voidaanko kuntarajat unohtaa. Vastuu on tulevilla valittavilla poliitikoilla.

- Kylillä on suuri merkitys identiteetin kannalta ja että asumismuotoina pitäisi tarjota sekä omistus-asumista että sosiaalisesti tuettua asumista lomittain. Mika Uolamo kertoi, että yleiskaavan tavoitteissa on toimintojen sekoittumisella tarkoitettu myös asumistapojen sekoittumista.
- Millainen on yleiskaavan valmistumisaikataulu? Miten työn näkyvyys hoidetaan? Mika Uolamo vastasi, että osayleiskaavaluonnos valmistuu ensi syksynä ja -ehdotus seuraavana syksynä. Yleisötilaisuuksia on pidetty ympäri uutta Oulua ja pidetään jatkossakin.

Äänestys

Iltapäivän äänestyskysymysten aiheina olivat elinvoimaisuus, ekologisuus ja hyvin voiva kuntalainen. Kysymykset vastausvaihtoehtoineen ja äänestyksen tulokset ovat luettavissa oheisen linkin kautta:

[Linkki äänestyskysymyksiin ja tuloksiin.](#)

Tästä eteenpäin – otetaanko koppi? Yhteenveto ja tilaisuuden päätös

yleiskaavapäällikkö **Paula Paajanen**, Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, Oulun kaupunki

Päivän luennot ja esitykset olivat monipuolisia. Kysymysten osalta täytyy muistaa, että vastauksissa korostuu vanhemman ikäluokan mielipide. Oulun alueen keski-ikä on nuorempi kuin seminaariin osallistuneiden keski-ikä. Kuntalaisten hyvinvointi nousi päivän aikana esille ja sitä on haluttu nostaa esille myös yleiskaavatyössä. Seuraavassa Maankäytön toteuttamishjelmassa MATO:ssa keskitytään työpaikka-alueisiin yhteistyössä BusinessOulun kanssa. Merellisyys uudessa Oulussa nousee yleisö-tilaisuuksissa jatkuvasti esille. On hyvä huomata, että kun Oulu on ollut suistokaupunki, uusi Oulu on merikaupunki. Yhteisöllisyys ja kaikille avoin ranta lisäävät merellistä ajattelua. Vuorovaikutus on tärkeää varsinkin nyt kuntaliitostilanteessa; tavoitteena

4.10.2012

on kehittää ja käyttää vuorovaikutuskeinoja monipuolisesti. Aamupäivällä kuultiin, että skenaariot ovat olennaisia halutun tulevaisuuden tutkimisessa. Strateginen suunnittelu on kaupungin johtamista ja vuorovaikutus on olennainen osa sitä. Uuden Oulun tulevaisuusskenaariota aletaan laatia konsernipalveluiden vetämänä. Työ jatkuu maankäytönsuunnittelussa kehityskuvatarkasteluilla. Samanaikaisesti aloitetaan Uuden Oulun kaupunkistrategian laatiminen. Edessä on siis valintoja ja lopputuloksen pitäisi vastata mahdollisimman monen tarpeisiin. Kiitos kaikille ja hyvää Uuden Oulun juhluvuotta 2013!

Sihtööri: Hanna Pöytäkanas

Linkkejä: [Uuden Oulun yleiskaava](#)
[Uuden Oulun kulttuuriympäristöohjelma](#)
[Oulun kaupunkisuunnittelu](#)

Kuva: Essi Oikarinen
Piirros: Riitta Kosonen

